Lord William Bentinck in Odia

ଲର୍ଡ ଉଇଲିୟମ ବେଣ୍ଟିକ୍ -Lord William Bentinck in Odia

ୱିଲିୟମ୍ ହେନରି କେଭେଣ୍ଡିଶ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ନାମରେ ମଧ୍ଯ ଜଣାଶୁଣା ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ I ସେ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ଗଭର୍ଣ୍ଣର-ଜେନେରାଲ୍ I ଏହାପୂର୍ବରୁ ସେ ମାଡ୍ରାସର ରାଜ୍ୟପାଳ ଭାବରେ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ଶାସନ ସମୟ ପ୍ରାୟତଃ ଶାନ୍ତିର ସମୟ ଥିଲା। ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଭାରତୀୟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ନକରିବା ନୀତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ସେ ପଞ୍ଜାବର ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂଙ୍କ ସହ ଏକ ଚୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ କରିଥିଲେ ଯାହା ଦ୍ୱାରା ବ୍ରିଟିଶ ଏବଂ ମହାରାଜା ରଣଜିତ ସିଂ ସିନ୍ଧ ମାର୍ଗରେ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବାକୁ ସହମତ ହୋଇଥିଲେ। ଭାରତୀୟ ସମାଜରେ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିନକ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସଂସ୍କାର ଆଜି ବି ପ୍ରସିଦ୍ଧ | ସତୀ ପ୍ରଥାକୁ ଶେଷ କରିବାରେ ତାଙ୍କର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଦାନ ଥିଲା | ସେ ତାଙ୍କ ଶାସନର ଶେଷ ଭାଗରେ ବଙ୍ଗଳାର ରାଜ୍ୟପାଳ ଥିଲେ।

ଭାରତରେ ପହଞ୍ଚିବା :-

ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ପ୍ରଥମେ ମାଡ୍ରାସର ରାଜ୍ୟପାଳ ଭାବରେ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ I କିନ୍ତୁ ଭେଲୋରରେ ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ ପରେ 1806 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ତାଙ୍କୁ ଡକାଯାଇଥିଲା। ଏକବିଂଶ ବର୍ଷ ପରେ, ସେ ଲର୍ଡ ଆମହର୍ଷ୍ଟଙ୍କ ଇସ୍ତଫା ଉପରେ ଗଭର୍ଣ୍ଣର-ଜେନେରାଲ ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଜୁଲାଇ 1828 ରେ ଦାୟିତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ।

ବେଣ୍ଟିଙ୍କଙ୍କ ରାଜତ୍ୱ :-

ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କର ସାତ ବର୍ଷର ଶାସନ କାଳରେ, କୌଣସି ଠାରେ ଯୁଦ୍ଧ ନଥିଲା ଏବଂ ଶାନ୍ତି ପ୍ରାୟତଃ ରହିଲା | ଯଦିଓ ସେ ଯୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନୂତନ ଅଞ୍ଚଳ ଜିତିନଥିଲେ, ତଥାପି 'କାଚର' (ଆସାମ) ର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀମାନେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ନ ନେଇ ପାରିବାରୁ ସେ ଆସାମକୁ ନିଜ ଅଧିନକୁ ଆଣିଥିଲେ | ସେହିପରି, 1834 ମସିହାରେ ସରକାରୀ ଅଯୋଗ୍ୟତା ହେତୁ ଦକ୍ଷିଣର କୋର୍ଗ ଅଞ୍ଚଳ ଏବଂ ଆସାମର 'ଜୈନଟିଆ' ପରଗାନା 1835 ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ବ୍ରିଟିଶ ଭାରତରେ ମିଶ୍ରିତ ହୋଇଥିଲା, କାରଣ ଏହାର ଶାସକ ବ୍ରିଟିଶ ନାଗରିକ ଥିବା ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ। ତାଙ୍କୁ ନେଇ କାଳୀ ଦେବୀଙ୍କ ଆଗରେ ବଳିଦାନ ଦେଲେ।

ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସଂସ୍କାର :-

ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରମୁଖ ସଂସ୍କାରଗୁଡ଼ିକୁ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଶିରୋନାମା ଆଧାରରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଅଛି -

(I) ପ୍ରଶାସନିକ ସଂସ୍କାର-

ଲର୍ଡ କର୍ଣ୍ଣୱାଲିସ୍ ଭାରତୀୟଙ୍କ ପାଇଁ ଉଚ୍ଚ ଚାକିରିର ଦ୍ୱାର ବନ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ, ଯେଉଁ କାରଣରୁ ଶିକ୍ଷିତ ଭାରତୀୟ ଶ୍ରେଣୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଦେଇଥିଲା | ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ଭାରତୀୟଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିକୁ ନେଇ ବେଣ୍ଟିକ୍ କର୍ଣ୍ଣୱାଲିସ୍ ଙ୍କ ନୀତି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିଥିଲେ। ସେ ଏକ ଆକ୍ଟ ପାସ୍ କରିଥିଲେ, ଯାହା ଅନୁଯାୟୀ ମୁନ୍ସିଫ୍, ସାଦର ଆମିନ ଇତ୍ୟାଦି ଉଚ୍ଚ ପଦବୀରେ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା। ଏହିପରି, ବେଣ୍ଟିକ୍ ଚାକିରୀକୁ ଇଣ୍ଡିଆନାଇଜ୍ କଲା, ଯାହା କମ୍ପାନୀର ପ୍ରଶାସନିକ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ବହୁ ମାତ୍ରାରେ ହ୍ରାସ କଲା | ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ପ୍ରତି ଭାରତୀୟମାନେ ସମ୍ମାନର ଭାବନା ମଧ୍ୟ ବିକଶିତ କରିଥିଲେ।

JOBALERT360.COM

(ii) ନ୍ୟାୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ସଂସ୍କାର -

ସେହି ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଗଭର୍ଣ୍ଣର-ଜେନେରାଲ୍ ଭାବରେ ଭାରତକୁ ଆସିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଦେଶର ନ୍ୟାୟିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଖରାପ ଥିଲା ଏବଂ ନ୍ୟାୟ ପାଇବାକୁ ବହୁ ସମୟ ଲାଗୁଥିଲା। ତେଣୁ ସେ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅନେକ ସଂସ୍କାର ଆଣିଥିଲେ। ଏହି ଉନ୍ନତିଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଭାବରେ ଆଲୋଚନା କରାଗଲା -

(୧) ବେଣ୍ଟିକ୍ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭ୍ରମଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍ କୋର୍ଟକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲେ |

(୨) ଆଗ୍ରା ଠାରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ହାଇ ସିଭିଲ୍ ଏବଂ କ୍ରାଇମବ୍ରାଞ୍ଚର ଏକ ହାଇକୋର୍ଟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା।

(୩) ସେ ଆହ୍ଲାବାଦରେ ସଦର ଦିୱାନି ଏବଂ ସଦର ନିଜାମତ ନାମକ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିଥିଲେ।

(୪) ସେ କଲେକ୍ଟର ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍ ପଦଗୁଡିକୁ ଗୋଟି ମିଶ୍ରଣ କଲେ |

(୫) ସେ କମିଶନରମାନଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତ କଲେ, ଯେଉଁମାନେ ଅନେକ ଜିଲ୍ଲା ପ୍ରଶାସନର ଯତ୍ନ ନେଉଥିଲେ |

(୬) ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ସୁବିଧା ପାଇଁ ପ୍ରାଦେଶିକ ଭାଷାରେ କୋର୍ଟର ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଥିଲା |

(୭) ବଙ୍ଗଳାରେ ଜୁରି ପ୍ରଥା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା |

(୮) ଆହ୍ଲାବାଦରେ 'ବୋର୍ଡ ଅଫ୍ ରେଭିନ୍ୟୁ' ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଥିଲା |

(୯) ଶାରୀରିକ ତଥା ଯନ୍ତ୍ରଣାଦାୟକ ଦଣ୍ଡ ବନ୍ଦ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଚାବୁକ ଅଭ୍ୟାସ ମଧ୍ୟ ରଦ୍ଦ ହେଲା |

(iii) ସାମାଜିକ ସଂସ୍କାର-

ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ, ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଜ୍ୟପାଳ-ଜେନେରାଲ୍ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ନାହିଁ | ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସାମାଜିକ-ସଂସ୍କାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି:

(୧) ପ୍ରତାରଣାର ସମାପ୍ତ-

ସେତେବେଳେ ଉତ୍ତର ଭାରତରେ ଚୋରମାନଙ୍କର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ରହିଥିଲା I ସେମାନେ ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏବଂ ଧନୀ ଲୋକଙ୍କୁ ଲୁଟ କରି ହତ୍ୟା କରୁଥିଲେ I ତେଣୁ ଏହା ଲୋକମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସୁରକ୍ଷିତ ଏବଂ କଷ୍ଟସାଧ ହୋଇପଡିଥିଲା। ବେଣ୍ଟିକ୍ କର୍ଣ୍ଣେଲ ସ୍ଲିମାନଙ୍କୁ ଚୋରମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ। ସ୍ଲିମାନ୍ ସେମାନଙ୍କ ବାସସ୍ଥାନକୁ ଯତ୍ନର ସହ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି ସେନା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିରଫ କରିଥିଲେ | ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶଙ୍କୁ ଫାଶୀ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବାକିଙ୍କୁ ଦେଶରୁ ବିତାଡିତ କରାଯାଇଥିଲା।

(୨) ପୁରୁଷ ବଳିଦାନର ସମାପ୍ତି ଏବଂ ମହିଳା ଶିଶୁକନ୍ୟା :-

ସେହି ସମୟରେ, କିଛି ଲୋକ କାର୍ଯ୍ୟର ସଫଳତା ପାଇଁ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ବଳିଦାନ ଦେଉଥିଲେ ଏବଂ କିଛି ଲୋକ ଦେବତା ଏବଂ ଦେବୀଙ୍କୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରିବାକୁ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିଲେ | ବେଣ୍ଟିକ୍ ଏହାକୁ ନିଷେଧ କରିଥିଲେ | ସେ ରାଜପୁତଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ମହିଳା ଶିଶୁକନ୍ୟାକୁ ହତ୍ୟା ବନ୍ଦ କରିଥିଲେ।

(3) ସତୀ ପ୍ରଥାର ସମାପ୍ତ-

1829 ମସିହାରେ ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟଙ୍କ ଉଦ୍ୟମର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ବେଣ୍ଟିକ୍ ସତୀ ପ୍ରଥାକୁ ବେଆଇନ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ। ଏପରି କରିଥିବା ମହିଳାଙ୍କୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କୁ ଏପରି କରିବାକୁ ବାଧ କରିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି।

ସତୀ ପ୍ରଥାରେ ଅନ୍ତିମ ସଂସ୍କାରରେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁରେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ ମହିଳାଙ୍କୁ ଅମୃତ କରିବାର ପ୍ରଥା ଥିଲା। ଯଦିଓ ଏହି ପ୍ରଥାରେ କୌଣସି ବୈଦିକ ମଞ୍ଜୁର ନାହିଁ, ଏହା ଭାରତର କେତେକ ସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା |

ବିଧବା ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବାର ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଚରମ ବଳିଦାନ ଏବଂ ଜଣେ ମହିଳାଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ ପ୍ରତି ଭକ୍ତିର ପ୍ରମାଣ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଉଥିଲା |

ସତୀଙ୍କ ଅନେକ ମାମଲା ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ ହୋଇଥିବାବେଳେ କେତେକ ବାଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଥିଲା।

ବଙ୍ଗଳାର ମହାନ ହିନ୍ଦୁ ସଂସ୍କାରକ ରାଜା ରାମମୋହନ ରାୟ ବଙ୍ଗଳାର ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ପ୍ରଚଳିତ ଅନେକ ସାମାଜିକ ମନ୍ଦତା ସହ ଲଢିଥିଲେ ଏବଂ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ ସତୀ ପ୍ରଥା ଅନ୍ୟତମ।

ସେ ନିଜ ବୋହୂଙ୍କ ଜୀବନ୍ତ ଅମୃତଭଣ୍ଡାର ସାକ୍ଷୀ ରହିଥିଲେ। ସେ ଏହି ପ୍ରଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ 1812 ମସିହାରେ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ।

ଜଣେ ଇଂରାଜୀ ମିଶନାରୀ ୱିଲିୟମ୍ କେରି ମଧ୍ୟ ଏହି ବର୍ବର ପ୍ରଥା ବିରୁଦ୍ଧରେ ଲଢିଥିଲେ।

କେବଳ 1817 ମସିହାରେ, ପ୍ରାୟ 700 ବିଧବା ଜୀବନ୍ତ ଦଗ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ।

ଯଦିଓ ବ୍ରିଟିଶମାନେ ପ୍ରଥମେ ଏହାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ଏହା ପ୍ରଥମେ 1798 ମସିହାରେ କଲିକତାରେ ନିଷେଧ କରାଯାଇଥିଲା | ତେବେ ଆଖପାଖ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏହି ପ୍ରଥା ଜାରି ରହିଲା।

ରାଜ ରାମମୋହନ ରାୟ ସତୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଜଣେ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ପ୍ରଚାରକ ଥିଲେ | ସେ ଯୁକ୍ତି କରିଛନ୍ତି ଯେ ବେଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ହିନ୍ଦୁ ଶାସ୍ତ୍ର ସତୀ ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନାହିଁ।

ସେ ତାଙ୍କ ପତ୍ରିକା ସମ୍ବଦ୍ କୌମୁଦିରେ ଏହାର ନିଷେଧାଦେଶକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିଥିଲେ। ଏହି ପ୍ରଥା ଉପରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲଗାଇବାକୁ ସେ ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କମ୍ପାନୀ ପ୍ରଶାସନ ସହିତ ଜୋର ଦେଇଥିଲେ।

1828 ମସିହାରେ ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଭାରତର ଗଭର୍ଣ୍ଣର-ଜେନେରାଲ୍ ହୋଇଥିଲେ। ସେ ସତୀ, ବହୁବିବାହ, ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ଏବଂ ମହିଳା ଶିଶୁକନ୍ୟା ପରି ବହୁ ସାମାଜିକ ଦୁଷ୍କର୍ମକୁ ଦମନ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥିଲେ।

ବ୍ରିଟିଶ ଭାରତରେ କମ୍ପାନୀର ଅଧିକାର ଅଧୀନରେ ସତୀଙ୍କୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରୁଥିବା ଆଇନକୁ ଲର୍ଡ ବେଣ୍ଟିକ ପାସ୍ କରିଥିଲେ।

JOBALERT360.COM

ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ବେଆଇନ ଏବଂ କୋର୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଦଣ୍ଡନୀୟ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା I

ଏହି ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ ହେବା ପରେ, ଭାରତର ରାଜ୍ୟଗୁଡିକରେ ଏହି ପ୍ରଥାକୁ ନିଷିଦ୍ଧ କରୁଥିବା ସମାନ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରାଯାଇଥିଲା। 1861 ମସିହାରେ, ଭାରତର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସିଧାସଳଖ ବ୍ରିଟିଶ କ୍ରାଉନକୁ ଗଲା ପରେ, ରାଣୀ ଭିକ୍ଟୋରିଆ ସମଗ୍ର ଭାରତରେ ସତୀ ଉପରେ ସାଧାରଣ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଜାରି କଲେ |

ରାଜସ୍ଥାନ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ସତୀ (ପ୍ରତିରୋଧ) ଅଧିନିୟମ, 1987 ପାରିତ କଲେ I ଯେଉଁଥିରେ ସ୍ୱେଚ୍ଛାକୃତ କିମ୍ବା ଜବରଦସ୍ତ ଜଳିଯିବା କିମ୍ବା ବିଧବାମାନଙ୍କୁ ଜୀବନ୍ତ କବର ଦେବା, ଏବଂ ସତୀଙ୍କର ଯେକୌଣସି ଶୋଭାଯାତ୍ରାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିବା ସହିତ ଏପରି କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଗୌରବ ଦେବା ଦଣ୍ଡନୀୟ | ଏହି ଆଇନ 1988 ରେ ଭାରତୀୟ ସଂସଦର ଏକ ଅଧିନିୟମ ହେଲା ଯେତେବେଳେ ସତୀ (ପ୍ରତିରୋଧ) ଅଧିନିୟମ, 1987 ପ୍ରଣୟନ ହେଲା।

(୪) ଦାସତ୍ୱ ରଦ୍ଦ-

1832 ମସିହାରେ, ବେଣ୍ଟିକ୍ ଏକ ନୂତନ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରି ଭାରତରେ ପ୍ରାଚୀନ କାଳରୁ ପ୍ରଚଳିତ ଦାସତ୍ୱ ପ୍ରଥାକୁ ବାତିଲ କରିଥିଲେ |

(୫) ଧର୍ମ ପରିବର୍ତ୍ତନର ସୁବିଧା -

ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରମ୍ପାରିକ ନିୟମ ଅନୁଯାୟୀ, ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ପୈତୃକ ସମ୍ପତ୍ତିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିଲେ। ବେଣ୍ଟିକ୍ ଏହି ନୂତନ ନିୟମ କରିଛନ୍ତି ଯେ ହିନ୍ଦୁ ଏବଂ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଉତ୍ତରାଧିକାର ନିୟମ କେବଳ ଏହି ଧର୍ମର ଅନୁଗାମୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ। ଯେଉଁମାନେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଧର୍ମ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ପୈତୃକ ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ ହେବେ ନାହିଁ।

(୬) ପ୍ରେସ୍ ସ୍ୱାଧୀନତା :-

ଖବରକାଗଜ ପ୍ରତି ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କ ନୀତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଦାରବାଦୀ ଥିଲା। 1835 ମସିହାରେ, ସେ ଗଣମାଧ୍ୟମ ଉପରେ ଥିବା ନିଷେଧାଦେଶକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ରଦ୍ଦ କରି ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ଖବରକାଗଜ ଏବଂ ପତ୍ରିକା ମାଧ୍ୟମରେ ନିଜର ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଇଥିଲେ।

(IV) ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂସ୍କାର :-

ବେଣ୍ଟିକ୍ ଗଭର୍ଣ୍ଣର-ଜେନେରାଲ୍ ଭାବରେ ଭାରତ ଆସିବା ବେଳକୁ କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖଦାୟକ ହୋଇଯାଇଥିଲା। ତେଣୁ ସେ କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ଉନ୍ନତି ଆଣିବା ପାଇଁ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ। ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥନୈତିକ ସଂସ୍କାରଗୁଡ଼ିକ ନିମ୍ନଲିଖିତ-

(୧) ରୟତ୍ ୱାରୀ ପ୍ରଣାଳୀର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା-

ବେଣ୍ଟିକ୍ ୟୁନାଇଟେଡ୍ ପ୍ରଦେଶରେ ଏକ ତିରିଶ ବର୍ଷର ଜମିର ସମାଧାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାଡ୍ରାସରେ ରୟତୱାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ। ଏହି ରୟତୱାରୀ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ କୃଷକମାନେ ସରକାରୀ ଭଣ୍ଡାରରେ ସିଧାସଳଖ ଭଡା ଜମା କରିପାରିବେ। ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଜମିଦାରମାନେ ମଧ୍ୟସ୍ଥି ଥିଲେ | ଏହା ଚାଷୀଙ୍କ ପାଇଁ ବହୁତ ଆରାମ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ କମ୍ପାନୀର ଆୟ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ାଇଲା |

(୨) ଦରମା ହ୍ରାସ -

JOBALERT360.COM

ବେଣ୍ଟିକ୍ ପୂର୍ବରୁ କମ୍ପାନୀର କର୍ମଚାରୀ ଏବଂ ଅଧିକାରୀମାନେ ଅଧିକ ବେତନ ପାଉଥିଲେ। ଏହି ବେତନକୁ ଅଧିକ ବିବେଚନା କରି ବେଣ୍ଟିକ୍ ସାଧାରଣ ନାଗରିକଙ୍କ ଦରମା ହ୍ରାସ କରିଥିଲେ। ଏହି କାରଣରୁ ପ୍ରଶାସନିକ ବିଭାଗର ଖର୍ଚ୍ଚ ବହୁତ କମିଯାଇଥିଲା।

(୩) ଭତ୍ତା ହ୍ରାସ-

ସାମରିକ ବିଭାଗ ବ୍ୟତୀତ ସେ ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ଅଫିସ୍ ଧାରକଙ୍କ ଭତ୍ତା ରଦ୍ଦ କରିଦେଇଥିଲେ। ଏହାଦ୍ୱାରା କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଉନ୍ନତି ଘଟିଲା |

(୪) ନ୍ୟାୟ ବିଭାଗର ଖର୍ଚ୍ଚରେ ହ୍ରାସ -

ବେଣ୍ଟିକ୍ ଅପିଲ୍ ଏବଂ ଭିଜିଟ୍ କୋର୍ଟକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦେଲେ | ଏହା ମଧ୍ୟ କମ୍ପାନୀର ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ଯଥେଷ୍ଟ ହ୍ରାସ କରିଥିଲା |

(୫) ଅଫିମ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପରେ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ-

ବେଣ୍ଟିକ୍ ଅଫିମ ବାଣିଜ୍ୟ ଉପରେ ସରକାରୀ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ମାଲୱାରେ ଉତ୍ପାଦିତ ଅଫିମ ଚୁକ୍ତିରେ ବ୍ୟବସାୟୀଙ୍କୁ ବିକ୍ରି କରିଥିଲେ। ଏଥିରୁ କମ୍ପାନୀ ବହୁତ ଲାଭ ପାଇଲା |

(6) ରାଜସ୍ୱର ପୁନରୁଦ୍ଧାର -

ବେଣ୍ଟିକ୍ ରାଜସ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଦଲିଲଗୁଡ଼ିକ ଯାଞ୍ଚ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ଦୀର୍ଘ ବର୍ଷ ଧରି ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ କରିନାହାଁନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କଠାରୁ କଠୋର ରାଜସ୍ୱ ପୁନରୁଦ୍ଧାର କରିଥିଲେ | ଯେଉଁଠାରେ ଭଡା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ କୌଣସି ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନଥିଲା, ସେ ଭଡା ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଥିଲେ | ଏହି କାରଣରୁ, କମ୍ପାନୀର ଆର୍ଥିକ ଗଠନରେ ଆଶା କରାଯାଉଥିବା ଉନ୍ନତି ଘଟିଥିଲା |

(7) ମୁକ୍ତ ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ -

ଅନେକ ଦେଶୀ ରାଜା ଲୋକମାନଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ଜମି ଦେଇଥିଲେ | ଏହାକୁ କ୍ଷମା ଦେଶ କୁହାଯାଉଥିଲା, କାରଣ ରାଜା ଏହି ଦେଶରୁ ରାଜସ୍ୱ ସଂଗ୍ରହ କରିନଥିଲେ। ବେଣ୍ଟିକ୍ ଲୋକମାନଙ୍କଠାରୁ ଏପରି ଜମି ଅଧିଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ। ଏହି କାରଣରୁ, କମ୍ପାନୀର ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା, କିନ୍ତୁ ଏହି କାରଣରୁ ଜନସାଧାରଣଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବହୁତ ଅସନ୍ତୋଷ ଦେଖାଦେଇଥିଲା |

8) ବ୍ୟବସାୟରେ ଉନ୍ନତି -

ପଞ୍ଜାବର ଶାସକ ରଞ୍ଜିତ ସିଂ ଏବଂ ସିନ୍ଧର ଧନୀ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହ ବେଣ୍ଟିକ ବାଣିଜ୍ୟ ଚୁକ୍ତି କରିଥିଲେ, ଯାହା ବ୍ରିଟିଶମାନଙ୍କୁ ସିନ୍ଧ ଏବଂ ସତଲେଜ୍ ନଦୀ ସହ ମୁକ୍ତ ଭାବରେ ବାଣିଜ୍ୟ କରିବାର ଅଧିକାର ଦେଇଥିଲା। ଏହି କାରଣରୁ କମ୍ପାନୀର ଆୟ ମଧ୍ୟ ବହୁତ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲା |

(v) ଶିକ୍ଷାଗତ ସଂସ୍କାର-

ଭାରତୀୟ ଜନସାଧାରଣଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ କମ୍ପାନୀର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ I କିନ୍ତୁ କିଛି ସମସ୍ୟା ଉପୁଜିଲା ଯେ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ପାଇଁ କେଉଁ ଭାଷା ମାଧ୍ୟମ କରାଯିବା ଉଚିତ୍। ଇଂରାଜୀ ଭାଷାକୁ ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ କରିବା ପାଇଁ ଲର୍ଡ ମାକାଉଲେ ଜଣେ ସମର୍ଥକ ଥିଲେ I କିନ୍ତୁ

କେତେକ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସଂସ୍କୃତ, ବଙ୍ଗଳା କିମ୍ବା ହିନ୍ଦୀକୁ ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ କରିବା ସପକ୍ଷରେ ଥିଲେ। ଶେଷରେ ଏହି ସମସ୍ୟା ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖାଗଲା |

ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ପାଇଁ ଏକ କମିଟି ଗଠନ କରାଯାଇଥିଲା, ଯାହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଲର୍ଡ ମାକାଉଲେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ। ଇଂରାଜୀକୁ ଶିକ୍ଷାର ମାଧ୍ୟମ କରିବାର ଅନେକ ଲାଭ ଲର୍ଡ ମାକାଉଲେ କହିଥିଲେ । ତେଣୁ 1835 ମସିହାରେ, ଇଂରାଜୀରେ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ପାଇଁ ଲର୍ଡ ମାକାଉଲେଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାରିତ ହେଲା | ଏହା ପରେ କଲିକତାରେ ଏକ ମେଡିକାଲ କଲେଜ ଖୋଲା ଯାଇଥିଲା, ଆଗ୍ରାସ୍ଥିତ ଏକ କଲେଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କେତେକ ସ୍ଥାନରେ କଲେଜ ମଧ୍ୟ ଖୋଲାଯାଇଥିଲା। ବେଣ୍ଟିକ୍ ଙ୍କର ଉଦ୍ୟମର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ଭାରତୀୟ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏକ ଉନ୍ନତ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ପହଞ୍ଚି ପାରି ନଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ପାଇ ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ଚେତନା ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା |

ନିଃସନ୍ଦେହ, ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ୍ ଉଚ୍ଚ ସଂସ୍କାରର ସଂସ୍କାରକ ଏବଂ ଦକ୍ଷ ପ୍ରଶାସକ ଥିଲେ | ତାଙ୍କର ସଂସ୍କାରର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ, ଭାରତୀୟମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜାତୀୟ ଚେତନାର ଭାବନା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇଥିଲା | ଲର୍ଡ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିକ ଙ୍କ ସାତ ବର୍ଷର ରାଜତ୍ୱ ଭାରତୀୟ ଇତିହାସରେ 'ସଂସ୍କାରର ଅବଧି' ଭାବରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ | ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜଣେ ପଣ୍ଡିତ ଲେଖିଛନ୍ତି - ତାଙ୍କର ସଂସ୍କାର ହେତୁ ୱିଲିୟମ୍ ବେଣ୍ଟିଙ୍କ୍‌କୁ 'ଗ୍ଲାଡଷ୍ଟୋନ୍ ଅଫ୍ ଇଣ୍ଡିଆ' କୁହାଯାଏ।

JOBALERT360.COM